

het koninklijk tweetal en bleven dit tijdens de hele periode. Rotterdam speelde toen in de landelijke pers een vooraanstaande rol. Van het belang van kranten zeer overtuigd is het merkwaardig dat Emma de pers tijdens haar regentschap doelbewust op een afstand heeft proberen te houden. H.J.Scheffer karakteriseert de verhouding van de overheid tot de pers in deze periode met de term 'overheidsonverschilligheid'¹⁶). Die houding veranderde pas in een coöperatieve in het door veel publiciteit gekenmerkte inhuldigingsjaar 1898. In 1891 had het geleken alsof de pers de nodige medewerking kreeg. Het persbureau Belinfante-Diaz, door de overheid van berichten voorzien, zond deze door aan de kranten. Maar die toezending werd op instigatie van Emma gebonden aan een uit het oogpunt van vrije nieuwsgaring onaanvaardbare voorwaarde. De kranten dienden zich namelijk te verbinden geen mededeling te publiceren, die van andere zijde kwam dan van het officiële persbureau. De directeur van het Rotterdamsch Nieuwsblad C.Sijthoff voelde niets voor deze regeling en had verontwaardigd gereageerd: dat het Rotterdamsch Nieuwsblad als onafhankelijk orgaan zich geen censuur liet opleggen. De N.R.C., die de voorwaarde wel had aanvaard, kreeg van toen af berichten, die het Nieuwsblad ging missen¹⁷).

De aanhouder Sijthoff vond echter een uitweg. Voor zijn informatie over zaken aan het hof wist hij in Apeldoorn in het geheim een medewerker aan te trekken. Toen hiervan iets uitlekte werd door koningin Emma aan de bedienden ten hove bevolen geen mededelingen over het leven in het paleis aan de bladen te verstrekken. Sijthoff stuurde haar hierover een protestbrief. In een gesprek met Emma's particulier-secretaris, jhr. S.M.S.de Ranitz, gaf deze toe dat de maatregelen tegen de pers waren genomen in opdracht van de regentes. Sijthoff bleef op zijn stuk staan zonder water in de wijn te willen doen. De toezending van berichten door Vaz Diaz werd toen stopgezet. Slagvaardig kranteman die hij was wist Sijthoff via andere kanalen aan dezelfde informatie te komen. Op den duur had het Rotterdamsch Nieuwsblad zelfs veel meer te melden dan de N.R.C., die braaf in de pas had gelopen. Zoiets was natuurlijk koren op de molen van het satyrisch blad 'Abraham Prikkie's op- en aanmerkingen', dat er zich vrolijk over maakte¹⁸). Toch bleef de berichtgeving in het Rotterdamsch Nieuwsblad ook gedurende dit gehacketak onverminderd koningsgezind, al durfde het de bestaande onvrede over beperkingen de pers opgelegd best naar buiten te brengen. Tijdens de boottocht